

Taula número 10:

Conflictes ètics a les emergències i incidents de múltiples afectats (IMA)

1. Justificació:

Les catàstrofes es caracteritzen per ser situacions imprevistes i complexes que comporten una sèrie d'amenaques a nivell de salut pública i també per desbordar la capacitat de resposta del sistema sanitari.

Donades les característiques inherents a les catàstrofes, com a professionals, se'ns poden plantejar innumerables dilemes ètics que ens interpel·len i cal afrontar.

Pensem que aquest congrés és una oportunitat per a plantejar la reflexió sobre la importància de desenvolupar, aprofundir i entrenar aquelles competències específiques que ajuden a assegurar la qualitat assistencial, l'equitat, l'eficiència i atansar-se per tant a l'excel·lència ètica.

2. Objectiu:

Identificar els principals conflictes ètics dels professionals assistencials en situacions d'emergència i aspectes específics que faciliten la necessària resposta immediata, efectiva i integral pel que fa a la provisió d'ajuda, la coordinació dels recursos i l'atenció a les víctimes des d'un marc que posi en valor la dignitat humana, la solidaritat i la justícia global.

Objectius específics:

- Parlar de com es prenen decisions sobre la prioritització de l'ajuda rebuda, quins recursos es destinen a quines víctimes i quins criteris s'utilitzen per fer aquestes eleccions. El conegut triatge i les seves implicacions morals.
- Donar les claus per a la presa de decisions ràpida i fonamentada en el pensament crític tot i la pressió de la situació.
- Concretar aspectes específics de "la justícia distributiva" en les catàstrofes, un dels principis de la bioètica que vol garantir la distribució justa dels béns en una situació de recursos limitats en incidents en què les víctimes superen els mitjans disponibles.
- Explicar la fonamental filiació dels pacients per garantir una correcta atenció amb una identificació acurada i ràpida, especialment en situacions en què els pacients

poden estar greus, desorientats o inconscients per evitar errors. També per poder atendre i informar als familiars de les víctimes.

- Repassar els conceptes de Privacitat i Confidencialitat. La protecció de la informació personal dels pacients és un dret fonamental que també cal respectar en situacions d'emergència a l'hora de registrar i compartir la filiació, l'historial mèdic o qualsevol altra dada sensible.
- Explicar la diferència entre el concepte d' "afectat" i de "víctima" per a facilitar la comprensió dels familiars i dels protocols d'atenció. Els familiars són afectats en situacions d' emergència, i establir un responsable dels familiars en l'IMA és una iniciativa que facilita una comunicació fluida i ordenada i ajuda al control en les situacions d'estrès.
- Remarcar la importància de la comunicació en situacions d'emergència, que ha de ser efectiva i afectiva per saber escoltar i transmetre de forma clar i precisa, amb empatia i recolzament emocional vers els afectats i els propis companys. Insistir en la necessitat d'entrenar les competències comunicatives per mantenir l'ordre i la serenitat en situacions poc propícies.
- Posar de relleu la importància de la coordinació amb altres entitats com els cossos de seguretat/els serveis socials/ Creu Roja per donar suport als familiars i evitar la saturació dels recursos sanitaris.